VIZUÁLIS KULTÚRA

Projekttémák

2026.

középszint

A következő két feladat közül válasszon ki egyet **(A vagy B feladatot)**! A kiválasztott feladatot részfeladatonként (1-4. feladatrész) szabadon dolgozza fel úgy, hogy a leadásra kerülő munkaanyag feleljen meg egy vizuális projekt követelményeinek!
Némelyik feladatrész több - akár különböző technikákkal készült - részmegoldást is tartalmazhat.
A feladatmegoldás során született gondolatait, ötleteit bátran dokumentálja, és vázlatait, jegyzeteit is csatolja a végeredményhez!

A NAP, FÉNY ÉS ÁRNYÉK

A Nap az emberi civilizáció egyik legősibb és legfontosabb szimbóluma, amely az életet, az erőt, a fényt, a tudást és az újjászületést jelképezi. A képzőművészetben való ábrázolása az idők során sokféle formát öltött, a szakrális, isteni megtestesüléstől a természeti jelenség és a fényhatások hű visszaadásáig.

A) feladat

A NAP, MINT JELENTÉSHORDOZÓ

1. Keressen és gyűjtsön képi példákat Nap-ábrázolásokról a különböző művészettörténeti korok, stílusok, ábrázolási módok, szimbólumok területén! A gyűjtött képanyagot tabló vagy digitális prezentáció formájában mutassa be! Indokolja válogatását, beszéljen a képek által hordozott szimbolikus tartalmakról, a témákban mutatkozó kifejezési szándékokról és formanyelvi jellemzőkről!

2. Válasszon egyet a megadott barokk stíluskorszakban alkotott, erőteljes fény-árnyék kontrasztokat alkalmazó festmények közül! Készítsen a kiválasztott műről olyan három lépésből álló monokróm parafrázis sorozatot, amelyen megváltoztatja a képen látható eredeti fény-árnyék viszonyokat pl.: fényforrások számát, helyzetét, irányát, minőségét! Grafikai eszközökkel és anyagokkal (pl.: tussal, diófapáccal) A4-es méretben dolgozzon!

Készítsen írásos feljegyzést arról, hogy a fényviszonyok és tónusrendek változása hogyan hatott a tér- és formakapcsolatokra és a képi jelentéstartalmakra!

A választható alkotásokhoz vezető linkek:

Caravaggio: Krisztus töviskoronázása
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=Michelangelo+Merisi+da+Caravaggio&title=Special%3ASearch&ns0=1&ns6=1&ns12=1&ns14=1&ns100=1&ns106=1#/media/File:Michelangelo_Merisi,_called_Caravaggio_-_The_Crowning_with_Thorns_-_Google_Art_Project.jpg
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:18)

Georges de La Tour: Újszülött
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?limit=20&offset=80&profile=default&search=Georges+de+La+Tour&title=Special:Search&ns0=1&ns6=1&ns12=1&ns14=1&ns100=1&ns106=1#/media/File:Georges_de_La_Tour_-_Newlyborn_infant_-_Mus%C3%A9e_des_Beaux-Arts_de_Rennes.jpg
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:23)

Rubens: Dániel az oroszlánok barlangjában
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=Pieter+PaulRubens%3A+D%C3%A1niel&title=Special%3ASearch&profile=advanced&fulltext=1&ns0=1&ns6=1&ns12=1&ns14=1&ns100=1&ns106=1#/media/File:Sir_Peter_Paul_Rubens_-_Daniel_in_the_Lions'_Den_-_Google_Art_Project.jpg
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:14)

Vermeer: Tejet öntő nő
Johannes Vermeer - Het melkmeisje - Google Art Project - Keresési eredmények a következőre: "Vermeer - Rijksmuseum 2023" - Wikimedia Commons
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:16)

3. Készítsen egy több tárgyból álló beállítást! Világítsa meg egy fényforrással különböző irányokból! Készítsen fotósorozatot a beállítás formáin megfigyelhető ön- és vetett árnyékok különféle megjelenési jellemzőiről! Grafikai eszközökkel és anyagokkal (pl.: ceruza, toll, ecset, kréta, szén) készítsen egy tónusos tanulmányrajzot A3-as méretű rajzlapra saját fotóinak felhasználásával a legérdekesebbnek talált nézőpontból!

4. A Nap-motívum újraalkotásához keressen példákat Nap-ábrázolásokra, Nap-szimbólumokra a magyar népművészet motívumkincsében. Készítsen vázlatokat, amely révén új szín és formavariációkat alkot magyar Nap-motívumokból kiindulva! Alkosson a tervei felhasználásával két kompozíciót “SZŐNYEG” tárgyfunkcióra, különböző alakváltozatokban (kör, négyzet stb.)! Alkalmazza a témára jellemző vizuális nyelvet (egyszerűsítés, szín és formaritmus)! A dekorativitás mellett, gondoljon a színeknek és formáknak a hangulatunkra, érzelmeinkre ható szerepére is! A3-as méretben és színes technikával dolgozzon!

B) feladat

A FÉNY, MINT ÉRZELEM ÉS KIFEJEZÉS

1. Készítsen „érzelmi fénydobozt”, ami kifejez egy hangulatot (öröm, düh, nyugalom, vágy, félelem stb.). Használjon átlátszó vagy áttetsző anyagokat (színes fólia, selyempapír, színes plexi, üvegdarabok, celofán, textil stb.)! A doboz belsejébe kerülhet kis fényforrás pl.: elemes LED, vagy természetes fényben is működhet a fénydoboz, ha áttetsző. A doboz egyik oldala se legyen nagyobb egy A3-as rajzlap méreténél!

A transzparens anyagokkal végzett térbeli–plasztikai munka célja a fény szimbolikus, érzelmi hatásának térbeli megjelenítése. A színek és formák absztrakt, vagy szimbolikus-figurális módon jelenítsenek meg, kapcsoljanak össze érzelmi jellemzőket (fauve-hatás: „szín, mint érzés”)!

Tanulmányozza a fauvizmus és expresszionizmus vizuális nyelvét: erős színek, deformáció, szubjektív látásmód! A két irányzat kiváló alapot ad a téralkotó anyagokkal való kísérletezéshez.

Inspiráló lehet:

Albers és Moholy-Nagy: a Bauhaustól az Újvilágig
https://www.tate.org.uk/whats-on/tate-modern/albers-and-moholy-nagy-bauhaus-new-world
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:25)

Henri Matisse: A Vörös Stúdió. Issy-les-Moulineaux, 1911 ősze
https://www.moma.org/collection/works/78389
(letöltve: 2025. 11. 06. 13:283)

Studio Olafur Eliasson: A szivárványos panoráma...
https://olafureliasson.net/artwork/your-rainbow-panorama-2006-2011/
(letöltés ideje : 2025. 11. 06. 13:29)

2. Hajlítson drótokból saját belső érzéseit kifejező formákat! Ezek lehetnek figuratív, nonfiguratív vagy szimbolikus formák. Térbeli irányokban mozgó, szoborként leállítható drótrajzot készítsen! A fényáteresztő drótplasztikáját fonalakkal, fóliákkal vagy áttört anyagokkal is kiegészítheti.

Állítsa az elkészített drótplasztikáit a fény útjába úgy, hogy a vetett árnyéka is része lehessen a kompozíciónak! A vetett árnyék a drótszobor síkbeli folytatásaként a fényviszonyoktól függő kapcsolatban az érzelmek felidézését, felerősítését is segítheti. A fényirány többszöri

változtatásával készítsen digitális fotósorozatot ezekről az expresszív drót-árnyék kapcsolatokról!

Inspiráló lehet:

Oskar Schlemmer: Drótszobrok
https://calder.org/works/wire-sculpture/
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:35)

3. Válassza ki a legjobban sikerült drótból készült térplasztikáját és képzelje el ennek felnagyított változatát egy köztéren NAPÓRAKÉNT elhelyezve! Keressen egy erre a célra alkalmas külső közteret és készítsen vázlatrajzokat a napóra-szobor elhelyezési lehetőségeiről! Fotói és vázlatai segítségével készítse el a szobor elhelyezésének részletes látványtervét! Érzékeltesse a térbeli viszonyokat és a szobor időmérő vetett árnyékának mozgását, méret- és formaváltozásait! Tetszőleges technikával A3-as méretben dolgozzon!

4. A fény és a sötétség küzdelme egy mélyen gyökerező, univerzális szimbólum, ami a dualitásra, vagyis az ellentétes erők harcára utal az emberi létben, a mitológiában és a kultúrában. Legtöbbször a fény a jóságot, a tisztaságot és a reményt jelképezi, míg a sötétség a gonoszságot, a tudatlanságot és a kétségbeesést. A napfény alapvető fontosságú az élethez, a sötétség pedig a halál gondolatát idézheti fel, de lehet ez a küzdelem az emberi lélekben zajló belső küzdelem metaforája is.

A fenti és további (önállóan felvetett) értelmezéseket is figyelembe véve készítsen fotómontázs kompozíciót A3-as méretben! Vegye figyelembe a műfaj törvényszerűségeit! A képelemek között hozzon létre kifejező hatással bíró kapcsolatokat és kompozíciós rendet!

Inspiráló lehet:

Vajda Lajos: Tolsztoj és Gandhi
https://hu.wikipedia.org/wiki/Vajda_Lajos_(fest%C5%91)#/media/F%C3%A1jl:Tolsztoj_%C3%A9s_Gandhi_1930-33.jpg
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:41)

Moholy-Nagy László: Human Mechanics
https://www.artchive.com/artwork/human-mechanics-laszlo-moholy-nagy-c-1925/
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:47)

Reisenbüchler Sándor: A Nap és a Hold elrablása
https://www.youtube.com/watch?v=OyExfIky29M
(letöltés ideje: 2025. 11. 06. 13:55)